

огляду на тему, предмет, фах та особливості цільової культури — спілкування вербальною (писемною та усною) та формальною (формули, графіки тощо) іноземною мовою, а також невербальними засобами (жести, міміка). Ця компетенція — як поняття вищого рівня — є, на думку авторів, результатом взаємодії таких компетенцій, як іншомовна комунікативна, соціокультурна, фахова, навчальна та методична, шляхи формування яких на заняттях з німецької мови відображені у РП.

4. РП обґрунтовує та дає пояснення основних принципів викладання німецької мови у ВНЗ, до яких, як вважають автори, належать такі: комунікативно-діяльнісна спрямованість, професійна і фахова спрямованість, усвідомлення міжкультурних особливостей, соціальна поведінка (співпраця і комунікація) та автономне навчання.

5. У розділі, присвяченому навчально-методичним засадам, розкривається центральна роль студента у навчальному процесі, аналізуються сучасні професійно і фахово зорієнтовані технології навчання (зокрема, метаплан та майнд-меппінг), висвітлюються різні форми навчальної взаємодії між студентами, підкреслюється важливість використання новітніх носіїв інформації, наголошується на одномовності навчального процесу та даються рекомендації щодо роботи над помилками.

6. Кафедра німецької мови КНЕУ імені Вадима Гетьмана усвідомлює необхідність і важливість реалізації в навчальному процесі новітніх технік викладання іноземних мов і здійснює постійний тренінг викладачів та їх ознайомлення з актуальними надбаннями педагогічної науки в рамках кафедрального методичного семінару «Німецька мова, її економічна лексика та викладання німецькомовних дисциплін в економічному ВНЗ», засідання якого відбуваються двічі на семестр.

О. О. Гавриш, канд. філол. наук, доц.,
кафедра німецької мови

РОЛЬ ГРИ В ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Сучасні підручники з іноземної мови містять велику кількість різноманітних вправ, які спрямовані на розвиток комунікативної компетентності студентів, але замало ігрових завдань. Слід, однак, зазначити, що використання ігор значно поліпшує якість за-

няття, оскільки дозволяє студенту усвідомити свою активну роль в організації навчального процесу, підвищує мотивацію, урізноманітнює форми роботи та сприяє позитивній психологічній атмосфері в групі. Саме завдяки навчальній грі процес комунікації іноземною мовою сприймається не лише як максимально швидке й безпомилкове відтворення тих чи інших лексико-граматичних конструкцій, а й як соціальне явище, що охоплює певні стосунки між комунікантами та умови спілкування.

Останнім часом на заняттях з іноземної мови спостерігається зацікавленість викладачів у проведенні не лише рольових ігор та дискусій, а й так званих ігор за планом (нім. Planspiele) або ділових ігор. Гра за планом в економічних навчальних закладах являє собою комбінацію рольової гри та моделювання (відтворення) ситуації на підприємстві. Подібна гра передбачає наявність кількох команд (від 3 до 8), які нараховують 4—5 гравців. Кожна команда приймає рішення, наприклад, щодо управління підприємством, охоплюючи при цьому такі його підрозділи, як відділ постачання, маркетинг, відділ кадрів, фінансовий відділ та відділ планування.

Ігри за планом дозволяють поєднати набуті теоретичні знання з практичними навичками, навчають роботі в команді, сприяють розвитку підприємницького мислення та творчості. При проведенні ігор за планом слід виділити наступні етапи та структурні компоненти:

1. *Інформаційний етап*, який пов'язаний з вивченням, закріпленням та поновленням фахових знань і навичок. Для цього етапу характерне ознайомлення з реальною ситуацією на підприємстві.

2. *Проблемний етап*, на якому набуті теоретичні знання переходять у практичні дії, що передбачає формулювання головної мети, окреслення завдань відповідно до розподілених ролей і створення проблемної ситуації на підприємстві.

3. *Етап проведення гри*, який охоплює прийняття рішень та вироблення програми поведінки в умовах конкретної ситуації на підставі її глибокого теоретичного аналізу. На цьому етапі виділяється (відокремлюється) (*Ausgliederung*) необхідний теоретичний матеріал для вирішення проблеми, створюється графічна модель співробітництва учасників гри, обговорюються і перевіряються отримані результати та висловлюються певні пропозиції щодо поліпшення ситуації. Характерно, що студенти намагаються вирішити проблему, яка дійсно існує на практиці, у контакт з іншими інстанціями, наприклад, з господарськими підприємствами, державними установами, пресою, комунальними відомствами тощо.

4. *Етап оцінювання*, де обирається оптимальний варіант та обґрунтовується обрана програма поведінки. Цей етап передбачає аналіз результатів (підсумків) гри з наступним її оцінюванням.

Підсумовуючи, можна зазначити, що запровадження гри на заняттях надає студентам можливість самостійно опрацювати професійно орієнтовані ситуації відповідно до своїх мовних, міжкультурних, методичних та фахових знань і таким чином керувати навчальним процесом, що відповідає сучасним вимогам викладання іноземних мов.

А. С. Голубкова, викладач,
кафедра іноземних мов ФЕФ

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС: ПІД РІЗНИМИ СОУСАМИ (за матеріалами статті «Réforme des Universités européens», Benjamin Pestieau)

В контексті інтеграції української системи освіти до світового освітнього простору набуває актуальності тема впровадження нового покоління освітньо-професійних програм. Стають важливими такі складові сучасної освіти: прозорість для міжнародного освітнього ринку, порівнюваність та сумісність з іншими освітніми системами.

Нашій університетській спільноті буде цікаво познайомитись з поглядом французького колеги на проблеми, які виникають у зв'язку з Болонським процесом.

Вже пройшло більше п'яти років, як був запущений Болонський процес. Його подають під різними соусами. Що це взагалі таке, Болонський процес?

У червні 1999 р. в Болоньї 29 європейськими міністрами вищої освіти була підписана Болонська Декларація, яка передбачала певні реформи вищої європейської освіти. На всіх цих реформах і базується Болонський процес. Що ж конкретно він змінює?

Насамперед, згідно Болонському процесу у всій Європі заняття будуть організовані за однаковою структурою. Для отримання ступеня бакалавра треба навчатися три роки, після чого видається диплом, який пред'являється при працевлаштуванні. Після успішного закінчення Бакалаврату, студент має можливість вступити до Магістратури, яка триває 2 роки. Болонський процес також передбачає заняття по системі кредит-курс, який можна буде зберігати і який буде підходити для інших університетів.